

HC

Fragmentarium 1 Decembrie 1918 sau Dialog didactic imaginar

Profesor LRO , Vasile-Cezar Hărățu

Colegiul Național "Garabet Ibrăileanu" Iași

HC

Hub-ul cultural „Tribus” - Loc al intersecțiilor culturale

1. Ex libris - învățăturile maestrului către discipolii săi
2. Războiul reîntregirii neamului
3. Dialogul didactic imaginar

1 Decembrie
ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

1

1. Ex libris - învățăturile maestrului către discipolii săi

01

dezvoltarea morală pe baza unor modele demne de urmat;

02

perpetuarea unor valori perene;

03

valorizarea identității naționale

1 Decembrie
ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

1

1.Ex libris - învățăturile maestrului către discipolii săi

PUTEREA MODELULUI ISTORIC - raport între
magistru și discipoli, un dialog necesar .

Imaginația creatoare, atât de apreciată de lumea
literară - element adjuvant în transmiterea către
discipoli da unor repere educative (inserate) într-o
pustișă la opera umanistă a domnitorului luminat,

Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său
Teodosie.

2. Literatura- mimesis și catharsis- Războiul reîntregirii neamului

Dacă istoria , aproape fără excepție , a privit combatanții Marelui Război doar prin prisma eroismului , a modului exemplar de a-și apăra națiunea și dorind să caute în discurs științific vina războiului , literatura completează cu alt punct de vedere același mare eveniment . Vorbim despre două unghiuri diferite de abordare a temei războiului , una bazată pe actul documentării scriitorului și cealaltă , extrem de inedită , statuată pe experiența de front a autorului , reformulată în opere având caracter ficțional .

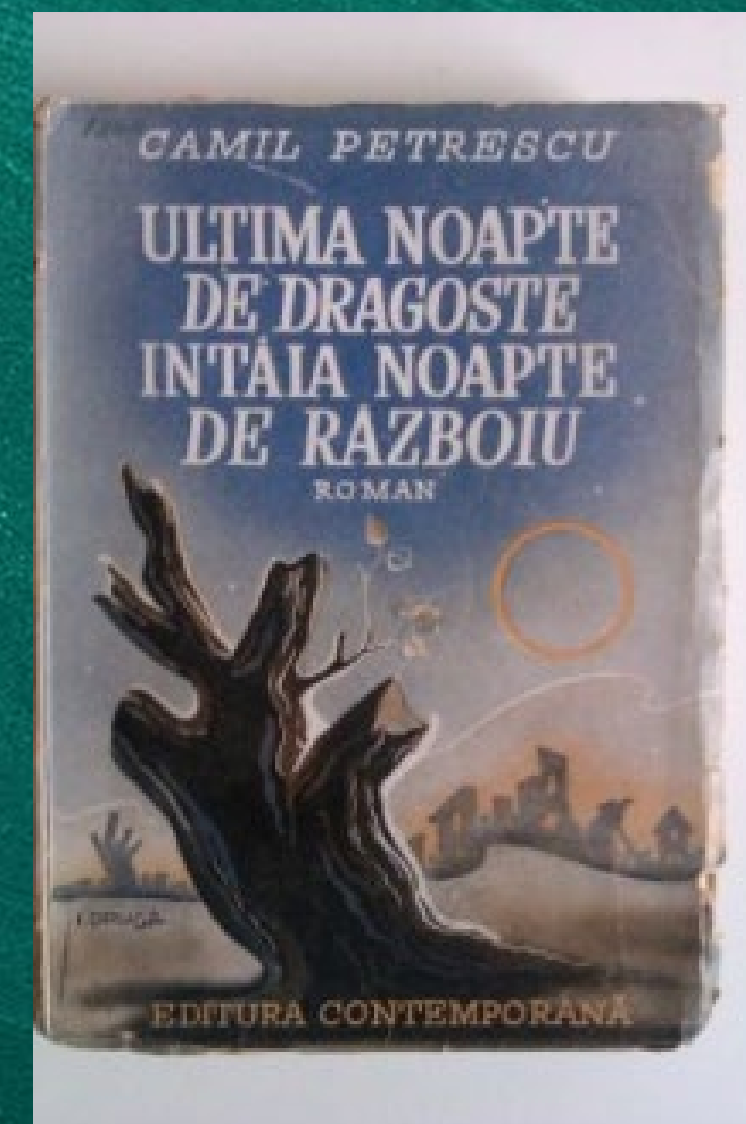
2. Literatura- mimesis și catharsis- Războiul reîntregirii neamului

Strada Lăpușneanu sau Cronică din 1917- autorul Mihail Sadoveanu surprinde inedit societatea românească a Iașului din timpul Primului Război Mondial;

Întunecare - Cezar Petrescu roman care prezintă existența tânărului avocat Radu Comșa într-un moment de criză produsă de confruntarea cu realitatea războiului;

Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război roman scris de fostul combatant, rănit și făcut prizonier de bulgari, Camil Petrescu, reprezintă tot ceea ce s-a scris mai frumos despre război în literatura română. Experiența de combatant a autorului, notată într-un jurnal de campanie, devine parte a spațiului diegetic ce se constituie într-o monografie a sentimentului de frică.

3

3. Marea Unire - Dialog didactic imaginar

—Cu prilejul împlinirii a 106 ani de la Unirea Transilvaniei cu Regatul României, act istoric înfăptuit de iluștrii noștri patrioți ardeleni precum Iuliu Maniu, Al. Vaida-Voevod, Vasile Goldiș, Aurel Lazăr, Aurel Vlad, Ștefan Cicio Pop etc., urmați de toată acea pleiadă de tineri ce făceau studii la Budapesta, Viena, Praga etc., vom consemna amintirile unui participant la Adunarea Națională de la Alba Iulia.” (<http://zch.ro>)

ELEVUL: Din creația cui ne veți citi astăzi, domnule profesor?

PROFESORUL: Din creația lui Lucian Blaga, Octavian Goga, scriitori ale căror impresii sunt edificatoare pentru însuflețirea generală care i-a cuprins pe românii de pe întregul teritoriu al Transilvaniei, în ziua împlinirii acestui vis de veacuri al ardelenilor. Vă provoc să căutați voi înșivă texte scrise de Alexandru Vlahuță, Ioan Georgescu, profesor universitar, Ion Boilă, profesor de religie, cel care a strigat pentru prima dată „Trăiască România Mare!!” .!

3. Marea Unire

Dialog didactic imaginar

LUCIAN
BLAGA | *Hronicul
și cântecul
vârstelor*

HUMANITAS

ELEVUL: Sunt curios care este sentimentul dominant al textelor dedicate Marii Uniri!.

PROFESORUL: Scriitorii noștri și-au adăpat sufletul la izvoarele vremurilor. Faptele mărețe ale istoriei neamului au pătruns în conștiința neamului, nu numai prin paginile zguduitoare ale istoriei, ci și prin slovele pline de patriotism care și-au făcut ecoul lor peste veacuri. (De exemplu, L. Blaga - rememorează evenimentul într-un hronic cu un sentiment de ÎNĂLȚARE SUFLETEASCĂ.)

În dimineața zilei de 1 decembrie, ca la un semnal, lumea românească a purces spre Alba Iulia (spre Balgrad, cum îi spuneam noi) (...) pe jos și cu căruțele. Am renunțat la călătoria cu trenul, căci până la Alba Iulia nu erau decât 16 km. Era o dimineață rece, de iarnă (...). Pe o parte a șoselei se duceau spre Alba Iulia, scârțâind prin făgașele zăpezii, căruțele românești. Buchete de chiote și bucurie, alcătuind un singur tir, iar pe cealaltă parte se retrăgea în aceeași direcție armata germană ce venea din România, tun după tun, ca niște pumni strânși ai tăcerii. Soldații germani, fumegând liniștiți din pipe, se uita uimiți după căruțele noastre grăbite. (...)

3

3. Marea Unire - Dialog didactic imaginar -literatura din ziarele vremii -

Realizarea Marii Uniri de la 1 decembrie 1918 a fost manifestarea voinței unanime a neamului românesc, fiind oglindită în pagini pline de un vibrant patriotism. Presa de-atunci, din toate părțile locuite de români, a dat o atenție deosebită creațiilor literare, care cântau Marea Unire.

Românul din Arad, apărut în 1911, ca organ al Partidului Național Român, să dea luminii tiparului pe cele mai reprezentative manifestări ale cugetului românesc, care cântau Unirea Transilvaniei cu țara, pregătită de veacuri și între zidurile Cetății de pe Mureș.

Atunci, „un gând s-a frământat și o inimă a bătut în neamul românesc în ziua de întâi decembrie: gândul unirii tuturor românilor și inima României Mari”. (Românul nr. 24 / 1918)

3

3. Marea Unire - Dialog didactic imaginar -poezia militantă -

Reflecțiile poetului Octavian Goga erau întemeiate și constituiau entuziasmul care prinsese glas din „dragostea și ura” de veacuri ale poporului cântate în versuri nemuritoare:

„Eu sunt oftatul care plânge
Acolo-n satul meu din deal
Sunt țipătul muiat în sânge
Al văduvelor din Ardeal.
Sunt solul dragostei și-al urii,
Un visător de biruinți,
Ce port blestemu-n cerul gurii,
Drept moștenire din părinți.”

(O. Goga, Fără țară, în Românul, nr. 17 / 1918)

3

3. Marea Unire - Dialog didactic imaginar -linii de fond -

*ELEVUL: Acum înțeleg, mai mult ca
altădată însemnătatea
evenimentului și simt fiorul
patriotismului în fiecare cuvânt ...*

*PROFESORUL: Astăzi, ca și
întotdeauna, poporul român își
cinstește eroii care s-au jertfit
pentru a lăsa moștenire urmașilor
o țară întreagă, împlinind visul
strămoșesc : realizarea Marii Uniri!*

1 Decembrie
ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

2

3. Marea Unire - Dialog didactic imaginar -Retorica -

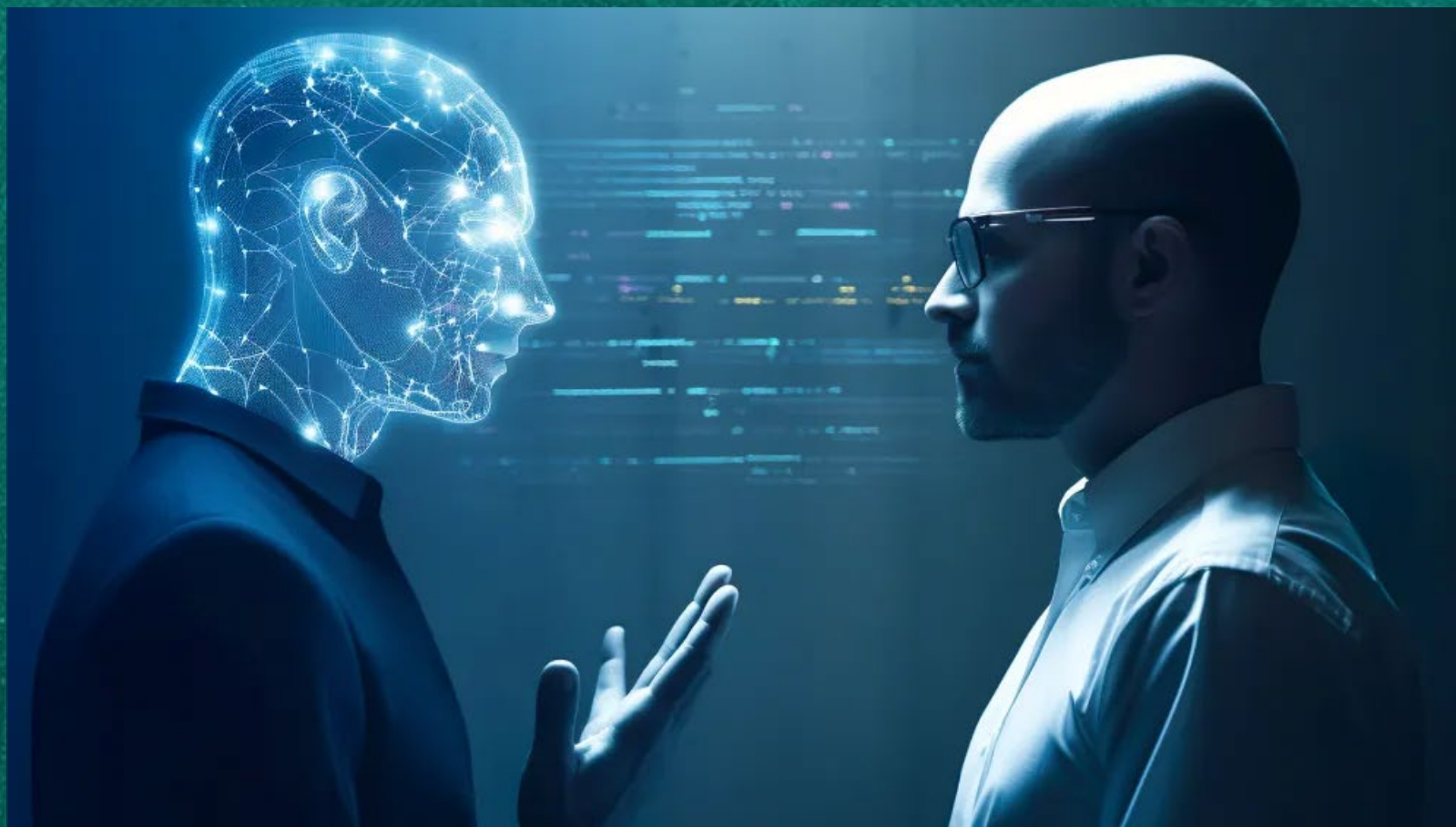
U

-MA

-NI

-TA

-TEA!

Marea Unire

-La mulți ani românilor de pretutindeni!--

Pe-al nostru steag e scris

UNIRE!

„Nimeni n-a mai întrupat în cultura română cu forța lui Neagoe această trăsătură fundamentală a sufletului românesc – credința în puterea binelui, în triumful lui final. Fiindcă nimeni nu a legat-o mai strâns de credința și iubirea pentru Cel de Sus. Neagoe Basarab, binecredinciosul domn român, a dat cea mai înaltă cugetare creștină în problemele stăpânirii și conducerii oamenilor. Prin Neagoe Basarab, românii au dat lumii un model de cugetare politică umană și creștină neatins și nedepășit de nimeni.” (Sfinți Români și apărători ai legii strămoșești, Editura IBM BOR, București, 1987)